Orędownik Urzędowy

POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie. :—: Poszczególny numer 0,30 złp. :—:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 złp. od wiersza. :—:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej" w Wejherowie.

Nr. 51 | Puck, środa, dnia 27 sierpnia 1924 r. | Rok 38

Treść:

399.

Obwieszczenie Starosty w przedmiocie godzin urzędowania w Starostwie i w biurach samorządu powiatowego.

Podaję do ogólnej wiadomości, że zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 30. 4. 24 r. i w myśl polecenia Wojewody Pomorskiego z dnia 28. 6. 24 r. urzędowanie w Starostwie od dnia 1 września rb. począwszy trwać będzie od godziny 8 do godziny 15 bez przerwy. W okresie letnim tj. od 1 maja do 30 września godziny urzędowania trwają w soboty od godziny 8 do godziny 13½

Biura Starostwa otwarte będą dla publiczności od godziny 9 do godziny 12. (w okresie letnim w soboty od godziny 9 do godziny 11).

Starosta przyjmuje od godz. 10 do godz. 12. Z sprawami wszelkiemi należy się zwracać wpierw do odnośnych biur, a do Starosty tylko wtenczas, gdy sprawy w biurach odnośnych nie zostały dostatecznie załatwione.

Przepis powyższy odnosi się także do biur Wydziału Powiatowego, Powiatowej Kasy Oszczędności, Powiatowej Kasy Komunalnej i Powiatowego Urzędu Budowlanego.

Puck, dnia 20 sierpnia 1924 r.

Starosta: Lipski.

400.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego w sprawie wywłaszczenia parcel pod budowę Portu w Gdyni.

Wojewódzki Sąd Administracyjny uchwałą z dnia 20. października 1923 r. ustalił, że następujące parcele położone w gminie Oksywie powiat pucki podlegają wywłaszczeniu na rzecz Państwa do budowy portu w Gdyni i muszą być na ten cel za odszkodowaniem odstąpione:

1) parcela Nr. 469/98 właściciel Józef Skoczke i żona w Oksywiu,
2) parcela Nr. 470/98 właściciel Luis Loewenstein i Feliks Potrykus w Wejherowie,
3) parcela Nr. 490/102 właściciel wody publiczne,
4) parcela Nr. 491/189 właściciel wody publiczne,
5) parcela Nr. 471/102 właściciel Luis Loewenstein i Feliks Potrykus Wejherowo,
6) parcela Nr. 471/101 właściciel Adam Nowc w Oksywiu,
7) parcela Nr. 479/101 właściciel Augustyn Gruenwald w Oksywiu,
8) parcela Nr. 598/102 właściciel gmina Oksywie,
9) parcela Nr. 597/102 właściciel Józef Rietz w Małym Kacku,
10) parcela Nr. 599/102 właściciel powiat pucki,
11) parcela Nr. 600/102 właściciel Marta Rietz w Małym Kacku,
12) parcela Nr. 601/102 właściciel powiat pucki,
13) parcela Nr. 602/102 właściciel gmina Oksywie,
14) parcela Nr. 476/102 właściciel gmina posiedzicieli, chałupników i właścicieli,
15) parcela Nr. 485/102 właściciel powiat pucki,
16) parcela Nr. 477/102 właściciel Juljusz Peschel i żona w Królewcu,
17) parcela Nr. 478/102 właściciel katolicka gmina kościelna w Oksywiu,
18) parcele Nr. 479/102 właściciel Augustyn Block w Oksywiu,
19) parcela Nr. 480/101 właściciel Augustyna Konkel z domu Petka w Oksywiu

20) parcela Nr. 481/101 właściciel Jakób Wojewski i żona w Oksywiu,

21) parcela Nr. 464/126 a właściciel Julja Lanz i współwłaściele w Mannheim,

22) parcela Nr. 565/126 właściciel Julja Lanz i współwłaściciele w Mannheim,

23) parcela Nr. 566/124 właściciel Julja Lanz i współwłaściciele w Mannheim,

24) parcela Nr. 567/125 właściciel Julja Lanz i współwłaściciele w Mannheim,

25) parcela Nr. 558/124 właściciel Skarb Państwa, Urząd Pomiarów Krajowych,

26) parcela Nr. 573/123 właściciel powiat pucki,

27) parcela Nr. 446/122 właściciel Wilhelm Werner w Gdańsku,

28) parcela Nr. 447/122 właściciel Ernest Traube w Berlinie,

29) parcela Nr. 422/119 właściciel powiat pucki,

30) parcela Nr. 117/ właściciel Marjanna Konkel z domu Rupca w Oksywiu,

31) parcela Nr. 118/ właściciel Józef Lewiński i żona w Oksywiu,

32) parcela Nr. 557/139 właściciel Jakób Wojewski w Gdyni.

Komisja dla ustalenia odszkodowania za te parcele po myśll par. 25 ustawy o wywłaszczeniu z dnia 11 czerwca 1874 r. odbędzie się dnia **17 września 1924 r. o godzinie 8-mej rano w biurze Kierownictwa Budowy Portu w Gdyni.**

Wszystkich właścicicieli tych parcel wzgl. wszystkie osoby interesowane wzywa się do osobistego jawienia ewentl. wydelegowania zastępcy zaopatrzonego w prawne pełnomocnictwo.

W razy niejawienia się do Komisji orzeczenie co do wysokości odszkodowania będzie ustalone w nieobecności osób interesowanych.

Podczas Komisji mają również interesowani składać wnioski o zupełne przyjęcie przez Państwo częściowo na cele budowy portu zajętych parcel. Późniejsze wnioski tego rodzaju są niedopuszczalne.

Toruń, dnia 18 sierpnia 1924 r.

Za Wojewodę: (—) Stonawski.

401.

Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 1. VIII. 24 r. w sprawie zwalczania szkodnika lasowego sówki-chojnówki (Panolis griseovariegata).

W normalnych klimatycznych warunkach motyl sówki chojnówki występuje w marcu i kwietniu. W ciągu tych miesięcy motyl ów, na szpilkach drzew sosnowych składa jajeczka o zielonej barwie, z których wytwarzają się gąsienice zielonego koloru, mające na grzbiecie 5 białych prążków i z boków ciała po jednym prążku o barwie pomarańczowej.

Od maja do lipca, a często i w lipcu gąsienice żerują na sosnach, objadając je ze szpilek. Począwszy zaś od lipca, gąsienice opuszczają się z drzew i włażą pod ściółkę leśną, gdzie zimują w postaci poczwarek.

Zycie tego szkodnika umożliwia przeprowadzenie następujących sposobów z nim walki:

1) Gąsienice, gdy objedzą szpilki w pewnym drzewostanie, częstokroć rozpoczynają masową wędrówkę do drzewostanów sąsiednich, przeto z chwilą ukazania się tego szkodnika, należy natychmiast opadnięte drzewostany okopać rowkami łowczemi o 40 - 50 cmtr. szerokości i takiej głębokości, gdyż gąsienice wędrując wpadają w owe rowki, skąd należy je wybierać i tępić.

2) Wobec tego, że poczwarki sówki chojnówki zimują pod ściółką a trzoda chlewna i ptactwo domowe chętnie je zjadają, więc należy do drzewostanów opadniętych wpuszczać jaknajwiększą ilość świń i ptactwa domowego, celem wytępienia poczwarek. Trzodę chlewną należy jaknajczęściej poić, co przyczynia się do intensywniejszego zjadania poczwarek.

3) Natomiast, największym wrogiem sówki są owady t. zw. ichnemony, które składają swe jajeczka w ciała gąsienic sówki. Wylegające się z tych jajeczek gąsienice ichneumonów, żerują w ciele gąsienicy sówki i przezto ta ostatnia ginie masami.

Jak sprawozdania z różnych okolic Województwa Pomorskiego wykazują, iż ukazała się w roku bieżącym, w drzewostanach opadniętych przez sówkę, wielka ilość poczwarek — ichneumonów — (pod ściółką leśną) oraz pasożytujących na ciele gąsienic sówki grzybów „Betrytis“, przeto należy wnioskować, że w roku przyszłym sówka chojnówka nie będzie tak groźną, Jednak należy wszelkiemi sposobami stwarzać warunki sprzyjające do rozmnażania się ichneumonów (na miejscach świetlistych siew roślin baldaszkowatych, n. p. kmin, z jesiennych ew., marchew).

4) Co do dalszego zaś postępowania w drzewostanach uszkodzonych należy:

a) Ponieważ znaczna część sosnowych drzewostanów, opadniętych przez sówkę, uległa zupełnemu zniszczeniu i zachodzi konieczna potrzeba jaknajszybszego usunięcia drzew obumarłych, ze względów ochronnych właściciele lasów zniszczonych winni donieść do Urzędu Wojewódzkiego, Oddz. Ochrony lasów prywatnych o rozmiarach zniszczenia.

Przy podaniach o wyrąb zniszczonych drzewostanów należy wskazać jeżeli drzewostany uległy zupełnemu zniszczeniu: 1) poszczególną powierchnię drzewostanów, 2) opis drzewostanów, 3) wiek, 4) zwarcie t. j. rzadki, średni, bardzo gęsty, oraz 5) przeciętną masę drzewa; jeżeli zaś drzewostany uległy częściowemu zniszczeniu, należy do powyższych danych dodać przeciętny procent drzew uszkodzonych w danym drzewostanie. Przy tem zaleca się, aby właściciel zainteresowany, przy podaniu załączył odręczną mapkę lasu z oznaczonemi na niej miejscami zniszczenia a w naturze odgraniczył wzorami uszkodzone drzewostany od zdrowych.

b) Wobec możliwego wystąpienia korników, szczególnie „Cetyńca“ (Bupalus piniarza) który zawsze występuje na wycieńczonych przez sówkę drzewostanach, należy z początkiem roku przyszłego, zakładać drzewa pułapkowe,

które zakłada się na drzewostanach starszych od 60 lat w górę w ilości do 3% drzew sosnowych danego drzewostanu. Drzewa pułapkowe należy zrąbać przy końcu marca i gdy tak zrąbane przeleżą w korze mniej więcej do czerwca, należy korę w początkach czerwca zedrzeć i spalić wraz z poczwarkami cetyńca. Robotę ową należy wykonać ostrożnie pod dozorem straży leśnej, aby nie spowodować pożaru.

Wojewoda: w. z. (—) Stonawski.

Powyższe podadzą Pp. Sołtysi właścicielom lasów prywatnych w gminie w przyjęty sposób do publicznej wiadomości.

Puck, dnia 14 sierpnia 1924 r.

Starosta: Lipski.

402.

Okólnik Wojewody Pomorskiego z dnia 5. sierpnia 1924 r. w sprawie zwalczania szkodnika leśnego „mniszki" (Ocneria Monacha).

W niektórych leśnych obrębach powiatu brodnickiego zauważono wielce niebezpiecznego szkodnika leśnego-motyla t. zw. „mniszka" (Ocneria Monacha).

Motyl ten ma przednie skrzydełka białe z ciemnemi o ząbkowatej formie plamkami, tylne skrzydełka szaro-białe.

Samiec wielkości 3½ cm.

Samiczka „ 5 cm.

Motyle te latają w lipcu i sierpniu, a samiczka w tym czasie składa jajeczka pod korą drzew, w ilości 40-50 sztuk, które leżą jedno przy drugim.

Barwa jajeczek początkowo czerwonawa, później szara.

Jajeczka zimują pod korą, a w maju i kwietniu z jajeczek tych wylegają się gąsienice. Długość gąsienicy starej 5 cm. Gąsienica bywa żółtego luk zielonkowatego koloru, pokryta niebiesko-szaremi brodawkami z włoskami, a mają także po jednej czerwonej brodawce.

W czerwcu lub lipcu gąsienice przeobrażają się w poczwarki, a z tych mniej więcej po trzech tygodniach wylatuje motyl mniszki.

Gąsienica ogromnie żarłoczna i objada liście i igły drzew wszelkich gatunków. Objedzone drzewa, szczególnie świerk i sosna usychają.

Jedynym środkiem jest założenie na drzewach pierścieni lepowych w wysokości piersi.

Ponieważ jest rzeczą bardzo ważną zawczasu wiedzić, gdzie się mniszka pojawiła, a to w celu zastosowania przeciw niej środków zaradczych, polecam Panom Starostom zwrócić uwagę właścicielom lasów, by o pojawieniu się mniszki donieśli zaraz wprost do Urzędu Oddz. Ochrony Lasów prywatnych

Za Wojewodę: (—) Stonawski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Puck, dnia 16. sierpnia 1924 r.

Starosta: Lipski.

403.

Obwieszczenie Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego w Warszawie.

Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego w Warszawie podaje do wiadomości, że z dniem 1 września rb. uruchamia magazyn sprzedaży wyrobów tytuniowych przy Państwowej fabryce wyrobów tytuniowych (dawniej Goldfarba) w Starogardzie, ul. Chojnicka.

Sprzedawcy wyrobów tytoniowych północnych powiatów Województwa Pomorskiego, a mianowicie: 1) Chojnickiego, 2) Gniewskiego, 3) Kartuzkiego, 4) Kościerskiego, 5) Puckiego, 6) Sępolskiego, 7) Starogardzkiego, 8) Tczewskiego, 9) Tucholskiego i 10) Wejherowskiego, obowiązani są od dnia 1 września rb. zaopatrywać się w wyroby tytoniowe w wymienionej fabryce na warunkach, ustalonych rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 29 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 112 poz. 902 z 1923 roku.

Warszawa, dnia 14 sierpnia 1924 r.

Naczelny Dyrektor:
w z. (—) Tyszkowski.

404.

Obwieszczenie Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu w sprawie Spółek Meljoracyjnych.

Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych pismem z dnia 18. 2. 24 r. Nr. 103/R. V. zawiadomiło nas, że przeznacza w roku bieżącym na teren działalności Pomorskiej Izby Rolniczej zasiłek w wysokości 3000 zł, który ma być zużyty na częściowe pokrywanie kosztów sporządzenia projektów dla zawiązujących się spółek wodnych (meljoracyjnych). Przyczem Ministerstwo pozostawia do uznania Izby Rolniczej wysokość udzielanego każdorazowo zasiłku z tym zastrzeżeniem, że wysokość ta nie może przekracza 75% rzeczywistego kosztu przeprowadzenia zdjęć sytuacyjno-niwelacyjnych i sporządzenia projektu i że w wypadkach zawiązania się odnośnej spółki ta ostatnia zwróci otrzymany zasiłek, wpłacając go do Kasy Skarbowej, w ciągu dwu lat od dnia zawiązania się danej spółki.

Wskutek powyższego jesteśmy w stanie do pewnego stopnia wspierać materjalnie wszelkie poczynania na polu meljoracji rolnych, jakie dane grupy zainteresowanych rolników zrealizować zechcą drogą zrzeszenia się w spółki wodne. Zawiadamiamy jednocześnie, że przy Pomorskiej Izbie Rolniczej istnieje odpowiednio zorganizowany i wyposażony Wydział Meljoracyjny, który na mocy upoważnień Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych załatwia po cenach umiarkowanych wszelkie czynności, w zakres Meljoracji wchodzące (porady i ekspertyzy rolniczo-techniczne, zdjęcia niwelacyjne i projektowanie, kierownictwo i kontrola robót wykonawczych), i prosimy Pana Starostę, aby zechciał kierować do nas wszelkie te wypadki, w których interesowanym rolnikom chodzi, czy to o dokonanie ekspertyzy meljoracyjnej, czy też o przeprowadzenie pomiarów i niwelacji i sporządze-

nie projektu danej meljoracji w celach następnego zawiązania spółki wodnej (meljoracyjnej).

Nadmieniamy, że nasz Wydział Meljoracyjny w wypadkach wykonywania projektowanych robót przez spółki meljoracyjne już zawiązane przyjmuje kierownictwo techniczne tych robót i wszelkie te funkcje, jakie w takich razach sprawuje przewidziany statutem technik spółkowy.

Omawiany Wydział również przeprowadza studja techniczne i pomiary gruntów oraz sporządza plany gospodarcze i projekty dróg i mostów oraz kolejek wąskotorowych (podjazdowych).

Dyrektoı: w z. (—) Wyrobisz.

405.

Komunikat dodatkowy Pomorskiej Izby Rolniczej dot. Targów Remontowych.

Targi remotowe na Pomorzu zostały rozkazem Ministra Spraw Wojskowych znacznie pomnożone i odbędą się w następującym porządku:

3 września 1924 r. (środa) o godz. 10 rano Liniewo,
5 września 1924 r. (piątek) o godz. 12,30 w poł. Lidzbark,
9 września 1924 r. (wtorek) o g. 16,30 po poł. Lubawa,
12 września 1924 r. (piątek) o godz. 15 po poł. Chojnice,
13 września 1924 r. (sobota) o godz. 9 rano Starogard,
16 września 1924 r. (wtorek) o godz. 11,30 rano Toruń,
18 września 1924 r. (czwartek) o godz. 10 rano Jabłonowo,
20 września 1924 r. (sobota) o godz. 10 rano Grudziądz,
22 września 1924 r. (poniedz.) o godz. 11,30 rano Chełmno,
23 września 1924 r. (wtorek) o godz. 10 rano Swiecie,
24 września 1924 r. (środa) o godzinie 11 rano Laskowice,
26 września 1924 r. (piątek) o godzinie 11 rano Tuchola,
29 września 1924 r. (poniedz.) o godz. 10 rano Tczew,
1 października 1924 r. (środa) o godz. 11 rano Wejherowo,
4 października 1924 r. (sobota) o godz. 10 rano Gniew,
8 października 1924 r. (środa) o godz. 14 po poł. Puck.

Prosimy o rozwinięcie propagandy w kierunku dobrego obesłania targów remontowych, co leży nie tylko w interesie armji lecz również w interesie hodowców.

Władze wojskowe komunikują nam, że sprawą rozwoju Hodowli Krajowej Min. Spr. Wojsk. jest w najwyższym stopniu zainteresowane.

Rezultaty targów remontowych stwierdzą, czy hodowla krajowa będzie w stanie pokryć całe zapotrzebowanie armji i od tych rezultatów zależny jest dalszy bieg zarządzeń Min. Spraw Wojsk. ewntl. zakup zagranicą.

Toruń, dnia 20 sierpnia 1924 r.

Pomorska Izba Rolnicza.

406.

Książka na czasie.

W tych dnia opuściła prasę książka napisana przez por. rez. obserwatora p. Tad. Zawadzkiego, p. t. „Lotnictwo oraz spływ jego rozwoju na przyszłość Polski“. Książka ta napisana bardzo interesująco i przystępnie, w bardzo pięknem wydaniu, odbita czcionkami „Drukarni Toruńskiej“, zapoznaje czytelnika z zagadnieniem, które dzisiaj wybija się na pierwszy plan zagadnień państwowych i narodowych. Byłoby bardzo wskazanem, by tematem powyższym zainteresowało się żywo całe społeczeństwo, by książka ta znalazła się w każdym polskim domu.

Umiarkowana cena czyni ją przystępną dla każdego, kto chce zapoznać się ze stanem naszego, naszych przyjaciół i wrogów lotnictwa.

Poprzyjmy zatem z serca to wydawnictwo, wzbogacające naszą ubogą literaturę lotniczą, a mające bardzo wielkie znaczenie propagandowe.

Od postawienia lotnictwa na odpowiednim poziomie, tak pod względem technicznym jak i ilościowym zależy nasze stanowisko mocarstwowe i nasza przyszłość.

A więc starzy i młodzi — do których przyszłość należy — bogaci i biedni, niech wezmą tę książkę do ręki, niech zapoznają się z tematem, który dzisiaj budzi tak żywe zainteresowanie, tak u naszych przyjaciół jak i wrogów.

Za Zarząd P. L. O. P. P.
(—) Walerjan Zapała.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości i popieram zakupienie tej książki.

Książkę nabyć można w Zarządzie Pomorskiej Ligi Obrony Powietrznej Państwa w Toruniu.

Puck, dnia 19. sierpnia 1924 r.

Starosta: Lipski.

Kongres Strzelecki

zwołany przez

Zjednoczenie Bractw Strzeleckich Zachodnich Ziem Polskich

na czas od 30 sierpnia do 4 września

w Poznaniu,

zapowiada się nadzwyczaj imponująco. Zewsząd napływają zgłoszenia Bractw, a specjalnie podkreślić trzeba, że tak Górny Sląsk jak i Pomorze będzie reprezentowane w poważnej ilości Bractw. Praca we wszystkich Komisjach Zjazdowych wre nadzwyczajnie. Bractwo Strzeleckie w Poznaniu, które jest gospodarzem Kongresu dokłada wszelkich starań i nadzwyczaj kosztownych nakładów, by gościom swoim pobyt jak najbardziej uprzyjemnić. Strelanie w czasie Kongresu będzie rzeczywistem turniejem strzeleckim, a piękne i bardzo liczne nagrody niezawodnie podniecą zamiłowanie do współzawodnictwa.

Ze względu na to, że Komisja Kwaterunkowa ma zapewnione kwatery na ca 2000 uczestników, uprasza się, prowicjonalne Bractwa o rychłe podane zapotrzebowania pożądanej ilości kwater, aby mogła w czas poczynić odpowiednie podzielenie tychże.

Odpowiedzialny redaktor: Przewodniczący Wydziału Powiatowego. Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.